

Activiteiten van de Stichting Erfgoed Vught in 2026

Het jaarplan van de Stichting Erfgoed Vught is een poging de draad van het individuele en collectieve geheugen vast te pakken – een draad die door Vught, Cromvoirt en Helvoirt slingert, en telkens opnieuw de contouren van onze gemeenschap zichtbaar maakt. Sinds de oprichting in 2017 heeft de Stichting zich tot taak gesteld het verleden van onze dorpen te behoeden tegen achteloze vergetelheid. Niet alleen door documenten te bewaren of, samen met het Vughts Museum voorwerpen veilig te stellen, maar vooral door verhalen op te halen en opnieuw te vertellen. Het doel is eenvoudig en groot tegelijk: dat inwoners – nieuwkomers en oude getrouwen – zich herkennen in de historische gelaagdheid van hun omgeving, dat ze weten wat onder hun voeten rust en welke stemmen er in voorgaande tijdvakken hebben geklonken. Het plan laat zien op welke wijze wij ons inzetten voor behoud, ontsluiting en verdieping van het Vughtse erfgoed. De activiteiten die we ons voornemen vormen grotendeels een voortzetting van eerder ingezette lijnen, aangevuld met nieuwe initiatieven die inspelen op actuele kansen en ontwikkelingen. De stichting werkt vanuit de overtuiging dat erfgoed méér is dan het bewaren van gebouwen, archieven en verhalen. Het vormt de levende herinnering van de gemeenschap, die betekenis geeft aan heden en toekomst. Met onze projecten willen wij erfgoed zichtbaar en beleefbaar maken, zowel voor inwoners van Vught als voor bezoekers van buiten.

Uitgangspunten

De Stichting leeft van inzet, niet van beloning. Bestuur en werkgroepen dragen hun werk als vrijwilligers, alsof zij behoeders zijn van de geschiedenis en van het materiële en immateriële erfgoed van onze gemeente. Wij doen ons werk vanuit de volgende uitgangspunten:

- **Behoud en bescherming** van waardevol cultureel erfgoed.
- **Onderzoek en documentatie**, onder meer door het ontsluiten van bronnen en archieven.
- **Educatie en overdracht**, zodat ook jongere generaties in aanraking komen met het erfgoed van Vught.
- **Samenwerking**, met lokale partners, verenigingen, instellingen en bedrijfsleven.

Activiteiten 2026

Voor 2026 staan de volgende accenten centraal:

1. Voortzetting lopende projecten

- Publicaties, lezingen en bijdragen aan tentoonstellingen over (personen uit) de lokale geschiedenis.
- Digitale ontsluiting van archieven en beeldmateriaal. Zoals de complete Vughtse Historische Reeks die nu digitaal beschikbaar is gemaakt.
- Ondersteuning van erfgoededucatie in het Vughtse onderwijs.

2. Nieuwe initiatieven

- Versterking van de zichtbaarheid van het erfgoed in de openbare ruimte.
- Samenwerking met culturele instellingen en musea in de regio.
- Organisatie van cursussen, themadagen en publieksactiviteiten rond historische thema's. Zoals we deden met de herdenking 80 jaar bevrijding in 2024.

3. Verbinding met de gemeenschap

- Intensivering van samenwerking met verenigingen en vrijwilligersorganisaties.
- Betrekken van inwoners uit al onze drie dorpen bij onderzoek en verhalenprojecten.
- Verkennen van mogelijkheden om erfgoed en toerisme op elkaar af te stemmen. Denk bijvoorbeeld aan de herdenking van 400 jaar ontzet van 's-Hertogenbosch in 2029 of publieksarcheologie.

Werkgroepen

- **De kaartclub**, die oude landkaarten verzamelt, ze met elkaar vergelijkt, digitaliseert en daarover publiceert.
- **Vught 3D**, dat een virtuele dorpskern van 1950 bouwt, zodat men straks als in een film door verdwenen straten kan wandelen. Vanaf 2026 ook te zien in DePetrus.
- **De archeologie**, die in de bodem graven en zo de schaduw van vroegere bewoners aan het licht brengen. Nieuwe kansen doen zich voor bij de verdieping van het spoor.
- **De historici van de Tweede Wereldoorlog**, die de dubbelzinnigheid van collaboratie, verzet en onderduik beschrijven, wetend dat herinnering altijd pijnlijk en onvoltooid blijft. Een vervolg op de twee boeken over het begin en het eind van de Tweede Wereldoorlog.
- **De redactie van *Schatten van Vught***, dat kwartaalblad waarin het verleden telkens opnieuw wordt verwoord en geïllustreerd, zodat het niet stilvalt maar doorgegeven wordt. Een tijdschrift dat nu ook digitaal beschikbaar is.
- **Vughtologie**, een 'inburgeringscursus' in drie avonden over de geschiedenis, de natuur en het openbare leven in onze gemeente, voor nieuwkomers en anderen.
- **Podcasts**, gesproken geschiedenis wordt opgetekend uit de monden van ooggetuigen op basis van biografisch onderzoek
- En nu, vanaf 2026, ook een werkgroep **Genealogie en stamboomonderzoek**, waarin families hun oorsprong zullen zoeken – alsof het eigen voorouders een boek zijn dat men langzaam leert lezen.

Met dit jaarplan wil de Stichting Erfgoed Vught laten zien dat erfgoed in Vught een levende bron van inspiratie en verbondenheid is. Door samen te werken en verhalen te blijven delen, dragen wij bij aan een gemeenschap die haar verleden koestert en toekomstgericht vormgeeft. Hebt u belangstelling voor deze activiteiten of wilt u er misschien wel aan meewerken? Neem dan eens een kijkje op onze nieuwe website: www.erfgoedvught.nl